

Dünya Maden Haberleri

AMERİKA B-D.-İ

1945 petrol endüstrisi

Amerika B.D.-inin 1945 yılı ilk G ayında ham petrol istihali yeni bir gelişme kaydetmiş ve 1944 ün aynı aylarına nazaran 56-440-000 varil, yani % 6,95 nispetinde artarak 813-450-000 varilden 869-980-000 varile yükselmiştir. Gündelik ham petrol istihsalinin ortalama artışı 312-000 varildir.

Petrol sondajları ve açılan kuyu sayısı da 1944 ilk 6 ayına nazaran 146^ yani % 12,9 nispetinde fazladır- 1944 yılının ilk yarısında açılan 11-356 kuyuya mukabil 1945 in ocak-haziran ayları içinde 12-820 sondaj kuyusu açılmıştır- Bunlardan 6-908 inde petrole, 1-318 inde tabii gaza raslanmıştır- 3-512 kuyu kısır çıkmıştır- İşletilmeye değer kuyuların adedi ancak 1-082 yi bulmuştur. Açılmış olan kuyuların ortalama derinliği 3-538 kademdir- Böylece 1945 yılının ilk yarısında kuyuların mecmu derinliği 45-357-000 kademi bulmuştur. 1945 in ikinci yarısında ceman 60,1 milyon kadem derinliğinde sondaj kuyularının açılması düşünülmektedir.

1945 yılı ortasında ham petrol stoku geçen yıla nazaran 10 milyon varil azalmış ise de, benzin stoku takriben 5 milyon varil artmıştır- Tasfiye olunan yevmi ham petrol miktarı son iki yıl içinde 4-588-000 varilden 4-945-000 varile yükselmiştir-

Kilden alüminyum istihali

Amerika Maden ve Metalürji Enstitüsü, saf kili amonyum sülfatla 400 santigrad hararete muameleye tâbi tutarak alüminyum istihsaline muvaffak olmuş-

tur- Hasıl olan alümin sülfatı ve amonyum su ile yıkanarak ayrılmakta ve alümin kristaller şeklinde çökmektedir. Nihayet amonyum gazları jeneratörden geçirildikten sonra, alüminyum kalsine olmaktadır. Tatbikat sahasında bu usulle, beher ton kilden ancak 140 libre alüminyum istihsal edilebilmiştir. Bundan dolayı çilden daha verimli bir şekilde alüminyum elde edilmesi için araştırmalara devanı olunmaktadır

BOLİVYA

1945 yılı kalay ihracatı

Bolivya'nın bu yılın ilk beş ayı içinde ihraç ettiği 16-939 metrik ton saf kalaydan, 7-719 tonu Patino madenlerinden, 5-000 tonu Hochschild'den, 1-155 tonu Aramayo'dan, 1-803 tonu orta önemdeki madenlerden, 1-253 tonu da diğer küçük madenlerden istihsal edilmiştir.

BULGARİSTAN

Petrol ihtiyacının karşılanması

Bulgaristan'la Sovyet Rusya arasında imzalanan son ticaret anlaşmasına göre, Bulgaristan çinko cevheri, 10-000 ton tütün ve ziraat mahsulü mukabilinde Rusya'dan 50-000 ton petrol müştaklariyle demir ve sac alacaktır.

ÇİN

Savaş ertesini plânlan

Çin millî savunma kuruluna göre, Çin'in savaş ertesini kalay istihsalinin ilk yıl için 7-150 ton olması ve beş senedi 14-000 tona yükselmesi beklenilmektedir "The Pope Trading Corpor- of-New York" 1939 yılı kalay istihsalinin 11-540 long ton olduğunu bildirmektedir- Antimuan istihsalinin beşinci sene- 15-000 tona yükselmek üzere ilk sene için 3-000 ton olacağı tahmin edilmekte ve tungsten için yapılan tahminler ise 10-000 ile 15-000 ton ve civa için 150-500 ton arasında değişmektedir-

FRANSA

Taşkömür sıkıntısı

Fransa'nın gündelik taşkömür istihsalini 1945 temmuzunda ortalama 104-000 tondan ağustos ayında 106-000 tona yükselmiştir- Taşkömür ocaklarında işçi başına vardiyede elde edilen randıman 902 kg- dan 820 kilograma inmiştir- Maden direği ihtiyacının temini işinde de büyük güçlüklerle karşılaşmaktadır-

Fransanın yakıt ihtiyacını kısmen Ren havzasından sağlamak maksadıyla, 60-000 alman genci iş mükellefiyetine tabi tutulmuştur- Paris'in sivil yakıt ihtiyaçlarını karşılamak üzere her hafta 400-000 ton taşkömür gönderilmesi gerekmektedir. 1945 yılı sonuna kadar aile başına taşkömür istihkakı ayda ancak 100-150 kg- olarak tesbit edilmiştir.

Harp te kurşun madenleri

Fransa'nın başlıca dört kurşun madeninden ikinci Dünya Harbinin arifesi olan 1938 yılında 89-500 ton ham veya

42-180 ton saf kurşun istihsal edilmiştir Harp yıllarında kurşun istihsalini oldukça azalmıştır. Aude'da birkaç kurşun madeni Almanlar tarafından işletilerek 1942 de 1-027 ton saf kurşun istihsal edilmiştir. Bundan başka, Savoie'da Macot madenleri yeniden işletilmeğe açılmıştır- Son madenlerin cevheri %6,5 kurşun ve tonda 130 gram gümüş ihtiva eder-

Tarn-Realmont dolayındaki simli kurşun madenlerinden de 1942 ve 1943 yıllarında 1-200 ve 1-800 ton saf kurşun elde edilmiştir- Böylece 1942 ve 1943 yılları kurşun istihsalini 8-10 bin ton raddelelerini bulmuştur. Buna mukabil 1944 yılı istihsal yekûnu ancak 4-572 tondur-

GÜNEY AFRİKA BİRLİĞİ

Harp yıllarında taşkömür sanayii

1938 yılında 17-5 milyon tonu bulan Güney Afrika Birliğinin taşkömür istihsalini İkinci Dünya Harbi yılları içinde % 43 nispetinde artarak 1944 de 25 milyon tona yükselmiştir.

Harp yıllarında birçok memleketler tarafından taşkömür ihracatının yasak edilmesi üzerine Güney Afrika Birliğinin yabancı ülkelere kömür satışı oldukça artmış ve 1944 yılında 4-750-000 tonu aşmıştır.

Altın istihsalini azalıyor

1944 yılının ilk 6 ayında 6-175-950 onz'u bulan Transvaal'in altın istihsalini 1945 yılının aynı ayları içinde 60-224 onz azalarak 6-115-726 onz'a inmiştir- Buna mukabil işçi sayısı son yarını yıl içinde 299-982 den 306-394-e yükselmiştir.

HİNDİSTAN

Madras'ın demir cevheri rezervleri

Madras'da Salom-Trichinopoly bölgesinin başlıca dokuz demir madeni havalesinde yapılan tetkikler neticesinde bu mıntakada 304.650-000 ton demir rezervi tahmin edilmiştir. Cevher mağnetit-kuars sistidir. Mıknatıs usullerle %55 nispetinde konsantre cevher elde edilmektedir.

HOLLANDA

Taşkömür endüstrisi

1938 yılında günde ortalama 45-000 ton istihsal eden Hollanda taşkömür ocaklarının 1945 yılı yevmi istihsali normalin aşağı yukarı üçte birine ve halihazırda 16-000 tona inmiştir. Halbuki gündelik memleket ihtiyacı en az 25-000 tondur- Bu yüzden 1945/46 kışında Hollanda'da yakıt darlığı beklenmektedir. İstihsali artırma'k maksadiyle Alman esirlerinin taşkömür ocaklarında çalıştırılması kararlaştırılmıştır.

Petrol kaynakları

On yıldan fazla süren aramalardan sonra Hollanda'nın Drente Goevorden dolayında sondajla açılmış bulunan iki kuyudan birisinde 3-000 kadem derinlikte petrol kaynağına raslanmıştır- Petrol sahası uzunluğunun 14 ve genişliğinin 6 mil olduğu anlaşılmıştır- Bu kuyudan halihazırda günde 300 varil veya 42 ton iyi evsafta ham petrol istihsaline başlanmıştır. Petrolün izafi ağırlığı 0,91 ve parafin tenoru %5 ilâ 6 dır, hafif fraksiyonlar kısmı %15 ile 20 arasında değişmektedir

Birinci sahanın birkaç mil batısında açılan üçüncü bir kuyudan günde 8 varil ham petrol çıkarılmağa başlanmıştır. Pet-

rol kaynakları marnlı kil tabakası seviyesine isabet etmektedir.

Yılda 1,5 milyon ton petrol müştakları ithal eden Hollanda'da normal durum avdetiyle bu petrol sahasından tam bir istifade temini için gereken tedbirler alınmıştır.

İNGİLTERE

Çelik endüstrisi plânı

İkinci Dünya Harbi yıllarında önemli miktarda çelik ithali mecburiyetinde kalan İngiltere, 1945 ortasından itibaren yürürlüğe giren 5 yıllık çelik endüstrisini genişletme programını kabul ederek bu için 120 milyon sterlin tahsis eylemiştir

Yeni sanayi programına göre senevî 2,5 milyon ton kapasiteli müteaddit kok batarileri, yılda 19 milyon ton kapasiteli 19 yeni çelik fabrikası, haddehaneler ve işlenmiş çelik fabrikaları tesisi düşünülmektedir. Bu tesislerden orta İngiltere bölgesinde ve Darlington'da olanlar şimdiden inşa edilmeğe başlanmıştır.

Bundan başka, 28 yüksek fırın tekemmül ettirilerek yıllık verim kabiliyetleri %50 nispetinde arttırılacaktır.

1945 d3 taşkömür sanayii

1940 yılından itibaren azalmağa başlayan İngilterenin taşkömür istihsali, 1945 yılının ilk yansında 89-184-500 tonu bulmuş ve 1944 ün aynı devresine nazaran aşağı yukarı 5 milyon ton yeni bir azalış kaydetmiştir. Buna mukabil ortalama işçi sayısı 1944 sonunda 710-000 den 1945 ortalarına doğru 715-400 e çıkmıştır. Bu yüzden ilk 6 ay içinde işçi başına isabet eden istihsal miktarı 1944 yılının ilk yansında 133 ton iken, 1945 in ocak-haziran aylarında 124,6 tona inmiştir. Sebepsiz is-

ten uzaklaşma ve grevler yüzünden istih-sal zayıtı 1944 ün ilk 6 ayında 2-619-000 tonu tutmuşken 1945 in aynı devresinde 4-804-500 tona yükselmiştir. Vardiye başı-na bir işçinin randımanı da karşılaştırılan devreler içinde 2,72 tondan 2,69 tona düş-müştür- Açık işletmelerden 1945 in ilk 6 ayında 4-094-400 ton istihsal yapılmıştır-

İngilterenin 1945 yılı ilk 6 aylık taş-kömür sarfiyatına gelince bu miktar 93,4 milyon tonu bulmuştur. Bundan başka 1945 in ilk yarısında İngiltereden ırlanda ve diğer ülkelere 1-028-955 ton taşkömür ihraç edilmiştir. Böylece memleketin taş-kömür sto'ku 1945 in ilk yansında yeni bir azalış kaydetmiştir.

Krom ve volfram kontrolünün kaldırıl-ması

Muhtelif tarih ve sayılı emirnameler-le alış ile satışı lisans ve kontrole tâbi tu-tulmuş bulunan krom, krom bileşikleri, mağnezit, volfram ve diğer bazı madenler üzerine konulmuş olan her türlü kısıntı son bir emirname ile kaldırılmış ve şimdilik bu madenlerin yalnız ithali lisansa bağlı bırakılmıştır.

Harp yılları metal sarfiyatı

1940 yılı basından 1945 martının so-nuna kadar İngiltere, millî savunma ihti-yaçlarını karşılamak üzere ceman 2-254-000 ton bakır, 1-227-000 ton çinko, 1-148-000 ton kurşun, 132-000 ton kalay, ve 100-000 ton nikel ithal etmiştir- Böylece son 4 yıl ve 3 ay zarfında memleketin harp endüstrisinde istihlâk olunan başlıca me-taller miktarı topyekûn 4-861-000 tona ba-liğ olmuştur. Bu miktara hurda şeklinde ithal edilen bakır, çinko, kurşun, kalay ve nikel dahil değildir.

İRAK

Harp yıllarında petrol

1938 yılında istihsal edilen ve 4 229-754 tonu bulan ham petrolden boru hatları yolu ile 2-079-083 tonu Hayfa ve 2-060-008 tonu Trablus limanlarındaki tasfiyehanelere gönderilmiş ve bunlardan mühim miktarda Fransa'ya sevk edilmiştir.

1940 yılında Fransa'nın düşmesi ve italya'nın harbe girmesiyle Akdeniz sey-rüseferleri durmuştur. Bundan dolayı Hayfa'da kurulan ve senevi 2 milyon ton kapasiteli yeni bir tasfiyehane ve 618 mil uzunluğundaki yeni Hayfa/Filistin boru hattı döşenmek sureliyle Irak petrolün-den savunma işlerinde faydalanılmıştır-

ihracat imkânları tahdit edilmiş bu-lunan Irak petrol istihsalı 1940 yılında takriben normalin yarısına inmiş ve 2-390-679 tona düşmüştür.

Suriye'nin İngiliz kuvvetleri tarafın-dan işgalinden sonra, 1942 yılında Hayfa limanına gönderilen Irak ham petrol mik-tarı 2-053-137 tona yükselmiştir. Harbin beşinci yılının sonunda, yani 1944 de Irak petrol istihsalı yine 4 milyon tona yak-laşmış ve bu miktardan 3-912-640 tonu Hayfa ve Trablus-Şam limanlarındaki tas-fiyehanelere satılmıştır.

İSVEÇ

Demir ve çelik endüstrisi

İsveç demir ve çelik endüstrisi, kok ithalâtının harp yüzünden güçleşmesi üze-rine oldukça sıkıntı çekmiş ve 1939 da ton başına 90 kurona, yani 21-90 dolara sa-tılan kok, 1944 martında 157 kurona, yani 37-40 dolara yükselmiştir. İzabe koku ay-nı yıllar içinde 90 kuron veya 21-90 do-lardan 177 kurona (42-10 dolara) çıkmış-tır.

Demir ve demir halitalarının istihsalı 1939 da 644-038 tondan 1944 yılında 840-000 tona yükselerek % 30-4 nispetinde artmıştır. Buna mukabil çelik istihsalindeki artış nispeten daha azdır.

Yüksek evsafa çelik imaline elverişli hematit ve fosforlu manganezli demir cevherine mâlik olan İsveç 1937 yılında 14-952-549 ton cevher istihsal ederek bundan 13-768-209 tonunu yabancı ülkelere satmıştır- 1943 yılında ihracat miktarı 4 milyon tona inmiştir-

KANADA

Madencilikte işçi yetersizliği

Kanada metal (maden) ocaklarında ve bilhassa dominyon'un doğu bölgesinde işçi durumu kötüleşmektedir- Yeniden askerî hizmete çağırma yapılmıyacağı ilân edilmesi üzerine- askerî hizmetten muaf tutuldukları bir işte çalışan birçok işçinin işi bırakmak üzere oldukları anlaşılmaktadır- Noranda'da durum daha ciddidir, günlük konsantre istihsalinin 3-000 ton olarak idame edilmesinde büyük güçlüklerle karşılaşmakta ve izabe fırınlarına cevher gönderilememektedir .

KOREA:

Maden zenginliği

85-000 mil- yüz ölçümü ile İngiltere anavatanından bir parça büyük olan Kore'nin yıllık maden istihsalinin kıymeti 1940 yılında 250 milyon dolar tahmin edilmiştir- Maden sanayiinde çalışanların sayısı 220-000 dir.

1904, 1905 Rus - Japon harbinden sonra Japonya sömürgesi haline gelmiş olan Kore'nin maden işletmeleri 1936 yılına kadar Japonlar tarafından tamamen satın alınarak ana ülke menfaatine istih-

sal arttırılmıştır. İşletilen 40 dan fazla muhtelif çeşit yeraltı servetleri arasında altın, alümit, demir cevheri, magnezit, molibden, petrol ve tuz önemli miktarı bulmaktadır.

POLONYA:

Çinko istihsalı artıyor

Varşova radyosundan bildirildiğine göre, şimdi Polonyanın çinko maden ocaklarından ayda 58-000 ton cevher istihsal edilmektedir. Bu miktarın yıl sonundan önce 75-000 tona yükselmesi beklenmektedir. Sovyet Rusya, Polonya çinkosunun başlıca müşterisidir-

İsveç, Avusturya ve Macaristan bu cevhere ilgilerini göstermekte ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere, anlaşmaların yapılabilmesini beklemektedirler.

SOVYET RUSYA:

Yeni maden yatakları

Tass ajansının son bir haberine göre, Sovyet jeoloji ekipleri tarafından Sverdlovski dolaylarında birkaç milyon ton rezervi olan manganez cevheri zuhuru ile nikel cevheri yatakları keşfedilmiştir.

Manganez zuhurlarının işletilmesi için ihzarî ameliyelere girişilmiştir. Bol miktarda manganez istihsalini sağlayarak bundan bir kısmının ödünç verme ve kiralama kanunu ile alınan malzeme karşılığı olarak Amerika B- D- -ine gönderilmesi düşünülmektedir.

Mias - Magnitogorski demiryol hattı vicarında yeni keşfolunan zengin demir cevheri zuhuru üzerinde esaslı tetkiklere devam edilmektedir.

ŞİLİ:

Yeni çelik fabrikası

Şili'de Concepcion bölgesinde tesis olunacak fabrika yılda 100-000 metrik ton çelik istihsal edecektir- Bu tesisat bilhassa Birleşik Devletlerce finanse edilmektedir. Yıllık istihsal, memleket istihlâkinin üçte ikisini karşılayacaktır. Bu program, "iron Age,, dergisine göre, 1945 sonunda veya 1946 başlarında tatbik edilmeye başlanacaktır. Tesisat, hafif inşaat iskelet malzemesi, levhalar, boru, tel ve saire imalâtı için kısımları ihtiva edecektir.

İsveç Tysland-Hole tipindeki 100 tonluk iki elektrik fırını bir hydro-elektrik merkezinden işletilecek ve kuzey Şili'deki Ei Tofo bölgesinin yüksek evsafli cevheriyle tağdiye edilecektir.

Ayrıca bir Bessemer konvertisörü, bir melânjör ve kok istihsal fırınları tesisata dahil olacaktır- Şili kömürü, metalürji sanayiine elverişli olmadığından ve ucuz hydro-elektrik kuvvetinin bolluğu dolayısıyla izabe için elektrik kudretinden faydalanılacaktır. Şimdi yüksek evsafli metalurjik kok istihsalinin [gelişmesi için denemeler yapılmaktadır. Şili'de demir cevheri ve kireçtaşı boldur-

VENEZÜELLA:

Madencilik gelişmesi

Güney Amerika ülkelerinden 4 milyon nüfuslu Venezüella'nın nispeten genç madencilik, kanunların liberal, ihracatın serbest ve ücretlerin yüksek olması sayesinde son 30-35 yıl içinde hamle şeklinde bir gelişme kaydetmiştir-

Başlıca madencilik sahaları: a) petrol ve asfalt, b) altın ve elmas, c) başka metaller ve d) metalik olmayan zuhurlardır.

Venezüella'nın madencilikten sağlanan yıllık geliri 1917 ile 1943 yılları arasında 263-421 den 135-833.694 bolivere yükselmiş ve bu miktardan 135-572-970 boliveri petrol istihsalinden elde edilmiştir-

Dünyanın en zengin tabii asfalt zuhurlarına malik olan bu ülkede her yıl 35-40 bin ton asfalt istihsal edilmektedir-

Venezüella'nın altın istihsalı 1940-44 yıllarında 2,4 ile 4,6 milyon onz arasında tahavvül etmiştir. Elmas istihsalı ise aynı yıllar içinde 14-525 karatla 34-047 karat arasında bir değişiklik göstermiştir.

Başka madenlerden demir cevheri, bakır, nikel kurşun ve civa istihsalleri dikkate değer.

Metalik olmayan yeraltı servetlerinden taşkömür, mağnezit, jips, asbest, okr, mermer, mika, tuz, kükürt ve kil istihsallerinde son zamanlarda yeni gelişmeler kaydedilmiştir.